

JANUAR 2023
ERHVERVSSTYRELSEN

SYDDANSK OPI-PULJE 2019-2021

SLUTEVALUERING

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Socialfond

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Fond
for Regionaludvikling

Vi investerer i din fremtid

COWI

JANUAR 2023
ERHVERVSSTYRELSEN

SYDDANSK OPI-PULJE 2019-2021

SLUTEVALUERING

PROJEKTNR.	A099230
DOKUMENTNR.	364.S
VERSION	1.0
UDGIVELSESDATO	18.01.2023
UDARBEJDET	AEWF
KONTROLLERET	LCPE
GODKENDT	LCPE

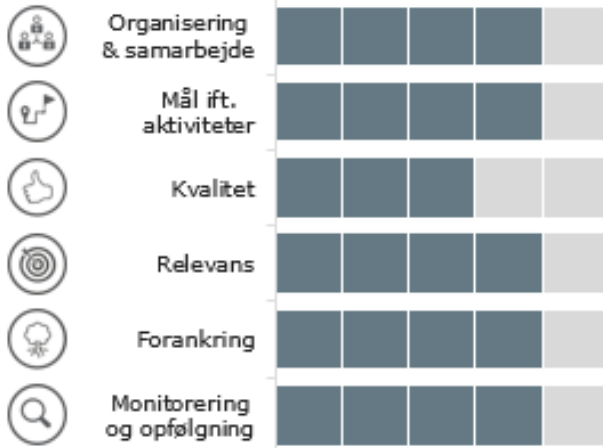
INDHOLD

1	Resumé: Syddansk OPI-pulje 2019-2021	1
2	Fakta om projektet	2
2.1	Projektets effektkæde	3
3	Overordnet status	3
4	Projektets implementering	5
5	Fremdrift og målopnåelse	9
5.1	Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle	9
5.2	Målopnåelse i forhold til output	10
6	Effektvurdering	12
6.1	Forudsætninger for effektskabelse	12
6.2	Indsatsens effektmål	13
7	Anbefalinger og læring	15
8	Bilag A Sådan scorer vi	17

1 Resumé: Syddansk OPI-pulje 2019-2021

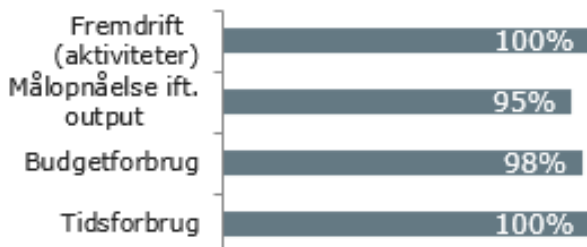
Projektets implementering

Gennemsnitlig score (skala: 0-5) **3,8**

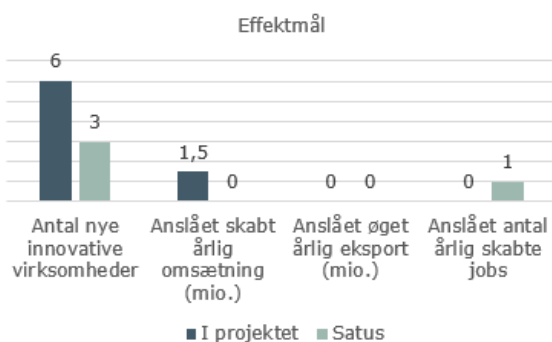
Projektets organisering har skabt gode rammer for projektet, og har båret præg af en tydelig rolle- og ansvarsfordeling, hvor hver aktørs ekspertise er kommet projektet til gode. Innovationssamarbejderne har understøttet udviklingen fra prototype til salg, men indsatsens aktiviteter har i lavere grad understøttet målsætningen om at øge virksomhedernes eksport. Virksomhederne har været tilfredse med partnerskaberne og deres deltagelse i SDU's workshops, men har oplevet en udfordring med langsomme processer i samarbejdet med de offentlige aktører. Dog har samarbejdet med de offentlige aktører ifølge virksomhederne skabt forbedrede produkter og løsninger, og bidraget til et bredere netværk. Det kommercielle udbytte blandt virksomhederne varierer, da deltagelsen i højere grad har understøttet de mere etablerede virksomheder til en lettere markedsintroduktion af deres produkt efter indsatsen, har dette i lavere grad været tilfældet for de mindre etablerede virksomheder. Opfølgning med virksomheder er sket løbende gennem samtaler og exitmøder både varetaget af projektholder og SDU.

Målopnåelse

Projektet har på evalueringstidspunktet realiseret de opsatte aktivitetsmål og en stor del af de opsatte outputmål. Dog er outputmålene relateret til private investeringer ikke er indfriet, kan ifølge projektholder skyldes Covid-19 og dertilhørende projektførlængelse, hvorfor en del af partnerskaberne først blev afsluttet i 2022. Dog forventer projektholder at indfri disse tal ved afslutning af projektet. Projektet har endvidere haft et forventeligt forbrug af midler, hvilket indikerer, at aktiviteterne har været som budgetteret.

Effektvurdering

Projektet har medvirket til, at der er dannet tre nye innovative virksomheder. Dette er lavere end målsat, hvilket vi vurderer kan skyldes, at flere af de mindre etablerede virksomheder kan have brug for flere test og længere tid, før deres produkt kan blive markedsintroduceret. På baggrund af virksomhedsinterviewene vurderer vi dog markedsintroduktionen som sandsynlig for flere virksomheder. De resterende effektmål er endnu ikke opgjort. På baggrund af udsagn fra virksomhederne, finder vi det sandsynligt, at indsatsen vil føre til øget omsætning, dog at den blandt de mindre etablerede virksomheder vil afhænge af, om de får produktet markedsintroduceret. Forventningen til eksport er variende, hvor de mere etablerede virksomheder er positive overfor muligheden for eksport, ser de mindre etablerede virksomheder det som en faktor længere ude i fremtiden.

2 Fakta om projektet

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af projektets formål og baggrund samt en gengivelse af de vigtigste baggrundsoplysninger for projektet (tekstboks). Afsnittet afsluttes med en illustration af projektets 'effektkæde'.

Overordnet projektbeskrivelse

Formålet med Syddansk OPI-pulje 2019-2021 var at understøtte syddanske virksomheder indenfor forretningsområdet sundheds- og velfærdsinnovation i at få flere produkter over vejen fra prototype til markedet – også kaldet "dødens dal" – da mange produkter ikke når fra udviklingsstadiet til markedet. Derigennem har puljen skulle bidrage til øget vækst, beskæftigelse og eksport for syddanske virksomheder.

OPI-puljens midler blev fordelt til mindre samarbejdsprojekter, hvor minimum én privat virksomhed og én offentlig partner samarbejdede om test af produkter og servicekoncepter inden for forretningsområdet sundheds- og velfærdsinnovation. På baggrund af test af produkterne blev produkterne tilpasset til kundernes og brugernes behov, således at produkterne kunne kommercialiseres og virksomheden opnå et salg og dermed en vækst i omsætningen og i antal ansatte.

Projektet blev varetaget af Danish Life Science Cluster i et samarbejde med Syddansk Universitet (Institut for Entreprenørskab og Relationsledelse - IER) samt Erhvervshus Fyn.

Figur 1 Kort info om indsatsen

FAKTA-BOKS	
Tilskudsmodtager:	Danish Life Science Cluster
Sagsbehandler:	Stine Vad Bovtrup
Finansieringskilde:	Regionalfonden (ERDF)
Indsatsområde:	Innovationssamarbejder (ERDF-1)
Samlet budget:	DKK 18,6 mio. (inklusive REM-midler)
Bevillingsperiode:	01.01.2019 – 31.12.2022

2.1 Projektets effektkæde

I dette afsnit beskrives hvilke effekter, det er hensigten at skabe med de bevilgede midler, samt hvordan disse effekter skal tilvejebringes. Effektkæden er udarbejdet på baggrund af projektansøgningen og efterfølgende tilrettet på baggrund af interviews med sagsbehandler og projektleder. Figuren nedenfor giver således et overblik over indsatsens primære aktiviteter, output af disse samt de effekter, som indsatsen på længere sigt forventes at bidrage til.

Figur 2 Rationalet bag indsatsen illustreret via en effektkæde

Hovedaktiviteter	➔	Output	➔	Effekter
Information, vejledning og rekruttering af virksomheder (inkl. match-making) Behandling af ansøgninger om OPI-midler Gennemførelse af konkrete OPI-samarbejdsprojekter Workshops med videnudveksling og videnoparbejdelse omkring forretningsudvikling og kommercialisering Test af produkter / servicekoncepter i samarbejde med kunder, brugere og medarbejdere Tilpasning / videreudvikling af produkter / servicekoncepter på baggrund af test Exitmøder med de enkelte virksomheder Systematisk erfaringsopsamling		Produkter er tilpasset kunder og brugeres behov mhp. kommercialisering Prototyper til løsninger inden for velfærds- og sundhedsinnovation er udviklet, testet og derigennem 'forfinet' Kompetencer eller viden omkring at markedsintroducere produkterne er tilført virksomhederne Virksomheder har ambition om at introducere produkter, der er nye for virksomheden eller for markedet		Flere innovative virksomheder: Flere produkter inden for sundheds- og velfærdsinnovation er nået fra prototype til markedsintroduktion (kort sigt) Øget omsætning Øget beskæftigelse Øget eksport

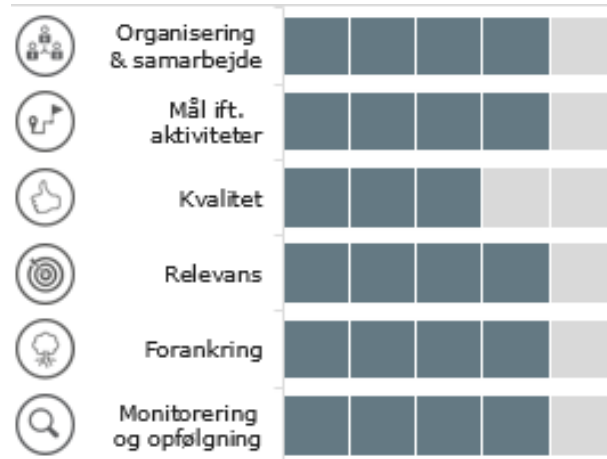
3 Overordnet status

På evalueringstidspunktet har projektet realiseret samtlige af de opstillede aktivitetsmål og hovedparten af de opstillede outputmål. Projektets aktiviteter har været påvirket af Covid-19 situationen, som har medført forsinkelser i afholdelsen af aktiviteter. Da test af produkter har foregået i samarbejde med offentlige aktører i sundhedssektoren, har en tid med stort pres på sundhedsvæsenet påvirket at processer er gået i stå, da den offentlige sektor har haft deres fokus på drift. Dette har betydet, at flere af innovationssamarbejderne er blevet forlænget, da muligheden for at teste hos de offentlige partnere har været begrænset.

På baggrund af udfordringerne med Covid-19 blev projektet forlænget til 31. december 2022.

4 Projektets implementering

I dette afsnit præsenterer vi vores vurdering af projektets implementering ud fra seks faste evalueringsparametre. Figuren nedenfor giver et overblik over evalueringens konklusioner i forhold til de seks parametre.

Organisering og samarbejde

Projektet ledes professionelt med relevante kompetencer til understøttelse af virksomhederne.

Projektet har været drevet i et samarbejde mellem Danish Life Science Cluster, SDU og Erhvervshus Fyn. Danish Life Science Cluster har stået for den administrative projektledelse, vejledende rolle til virksomhederne, vurdering af virksomhedsansøgninger og løbende dialog med samarbejdsaktørerne. SDU har stået for afholdelse af workshops og vejledningsforløb, hvorigennem virksomhederne har kunnet erfarings- og vidensudveksle på tværs. Erhvervshus Fyn har været partner og ansvarlig for økonomistyringen. Vi vurderer på den baggrund, at projektet har været karakteriseret af et godt samarbejde mellem de forskellige aktører, og har båret præg af en tydelig rolle- og ansvarsfordeling, der har bragt hver aktørs ekspertise og faglighed i spil. Ligeledes vurderer vi, at rollefordelingen har understøttet samarbejderne med de relevante kompetencer, hvilket har lettet de administrative opgaver fra virksomhederne, og dermed givet mere plads til udvikling i samarbejde med de offentlige partnere.

Ifølge projektholder er samarbejdet mellem Danish Life Science Cluster og SDU velafprøvet og projektholder har som klynge erfaring med innovations-samarbejder fra tidligere projekter, hvorfor de har indsigt i, hvad der kan skabe udfordringer i samarbejderne, og hvad der er best practice. Dette vurderer vi ligeledes har skabt nogle gode rammer for projektet. Projektholder oplyser, at de med fordel kunne have haft flere sundhedsfaglige eller kommunale repræsentanter med i deres ansøgningsudvalg internt i Danish Life Science Cluster. Dette vurderer vi ligeså fordelagtigt, da de sundhedsprofessionelle eller kommunale aktører ville kunne bidrage med et ekstra element til ansøgningsprocessen gennem deres kendskab af systemerne indefra (se læringspunkt 1).

Sammenhæng ml. aktiviteter og mål

Innovationssamarbejderne understøtter udviklingen fra prototype til salg, men har i lavere grad medført øget eksport.

Overordnet vurderer vi, at projektet er lykkedes med at bidrage til flere innovative

produkter og løsninger inden for sundheds- og velfærdsinnovation. Dette vurderer vi er lykkedes på baggrund af en række faktorer. Først har partnerskaberne, ifølge virksomhederne, tilført en større viden om tilgang til det offentlige marked og samarbejde med offentlige aktører. Dette vurderer vi især kan tilskrives den viden som virksomhederne har fået gennem SDU's workshops, hvilket har skabt et godt afsæt for samarbejde med og tilgang til offentlige aktører og det offentlige marked. Endvidere har projektets brugerrettede perspektiv muliggjort, at virksomhederne har kunne teste deres produkter og løsninger blandt den målgruppe, som produktet eller løsningen var målrettet mod. Dette vurderer vi, har styrket virksomhedernes produktudvikling og lettet markedsintroduktionen af produktet i perioden efter indsatsen.

Flere af de etablerede virksomheder har positive forventninger til eksport og oplever allerede en øget international interesse for deres produkt eller løsning. Dog angiver disse virksomheder, at interessen i højere grad kommer fra i forvejen internationale samarbejdspartnere, og i lavere grad tager afsæt i deres deltagelse og de dertilhørende aktiviteter. Virksomhederne oplevede endda, at når en international interesse bød sig, hvor produktet skulle fremvises hos den offentlige part, så var ressourcerne hos den offentlige for få til, at mødet kunne blive afholdt. Derudover er forventningerne til eksport ligeledes til stede blandt de mindre etablerede virksomheder, men ligger dog længere ud i fremtiden. For flere af disse virksomheder er fokus på markedsintroduktion i Danmark, før der medtænkes andre markeder - en proces de mener stadig kræver en del arbejde. På denne baggrund vurderer vi, at projektets aktiviteter i lavere grad har understøttet målsætningen om at øge virksomhedernes eksport.

Kvalitet,
målgruppens
oplevelse

Virksomhederne har været tilfredse med deres samarbejder og deltagelsen i SDU's workshops, men har været udfordret af mere langsommelige processer i samarbejdet med de offentlige aktører.

Overordnet har virksomhederne været tilfredse med deres partnerskaber. Der er enighed om, at partnerskaberne har været præget af en god og konstruktiv dialog, men også en oplevelse af en stor interesse blandt de offentlige partnere. Virksomhederne nævner samtidig, at interessen og engagementet blandt de offentlige parter primært har været størst i opstartsfasen, men at samarbejdet har været mere udfordret i test- og udviklingsfasen. Virksomhederne oplevede i disse faser, at processerne med den offentlig partner var langsommelige og at kommunikationen generelt var sværere. Dette vurderer virksomhederne som udfordrende ift. at opretholde motivation og engagement, og få de relevante bidrag fra de offentlige partnere på de aftalte tidspunkter. Ifølge virksomhederne skyldes disse udfordringer, at de offentlige aktører ofte har for få ressourcer til at være agile i en indsats som denne, da deres hovedfokus er på drift (se læringsspunkt 2).

Derudover udtrykker virksomhederne en stor tilfredshed med deres deltagelse i workshops med SDU. Virksomhederne er generelt positive overfor det teoretiske indhold i workshopperne, og mener at de overordnet er blevet understøttet godt i forretningsudvikling af deres produkt og deres forretning generelt.

Relevans,
målgruppens
oplevelse

Samarbejdet med de offentlige aktører og brugerrettede prototypetests har skabt forberede produkter og løsninger, samt bidraget til et bredere netværk. Ifølge virksomhederne har deres deltagelse været relevant for deres forretning, da partnerskaberne har muliggjort udviklingen af løsninger i samarbejde med de aktører, der skal anvende produktet (det offentlige) samt test på de brugere, det er henvendt til. Dette vurderer virksomhederne har en positiv effekt på senere vækst, da det åbner for nye og forberede produkter og løsninger, der kan tilbydes til deres kunder, og produkter der er bedre rettet mod særligt offentlige kunders behov. Samtidig oplyser de mere etablerede virksomheder, at deres deltagelse har fremmet deres markedsmodning og for nogle har det allerede ført til en markedsintroduktion af deres produkt samt salg til en offentlig aktør. Deltagelsen har dog i mindre grad ført til markedsintroduktion af produkter blandt de mindre etablerede virksomheder (se mere under forankring). Desuden er der blandt virksomhederne bred enighed om, at deres deltagelse har udvidet deres netværk både til andre virksomheder og til offentlige aktører, hvilket de anser som værdifulgt både ift. fremtidige samarbejdsmuligheder og som inspiration til forretnings- og produktudvikling generelt.

Forankring af
output

Det kommercielle udbytte varierer, men der er enighed om, at deltagelsen har givet et større kendskab til det offentlige og muligheder for fremtidigt samarbejde. Som tidligere bemærket har virksomhedernes deltagelse allerede medført en markedsintroduktion af deres produkt eller forventes at gøre det på sigt. Herigennem vurderer vi, at virksomhederne gennem deres deltagelse og prototypetestning, er blevet understøttet til udvikling af et produkt, der har givet dem eller på sigt kan give dem et kommercielt udbytte. Dog har deltagelsen i mindre grad ledt til markedsintroduktioner blandt de mindre etablerede virksomheder. Dette kan ifølge virksomhederne skyldes, at deres produkt er længere fra markedet og kræver mere testning inden det kan introduceres. Ligeledes har en større del af disse virksomheder ikke indgået i et OPI samarbejde før, hvorfor de ifølge projektholder i højere grad er stødt på udfordringer i samarbejdet og i lavere grad har haft kendskab til det offentlige marked. På den baggrund vurderer vi at vejen til et reelt salg kan være længere sammenholdt med de virksomheder, der før har deltaget i et OPI samarbejde (se læringspunkt 3). Dog vurderer de mindre etablerede virksomheder, at de på sigt forventer at få deres produkt markedsintroduceret.

Endvidere vurderer virksomhederne at de gennem partnerskaberne og læringen fra SDU's workshops både har fået et større kendskab til det offentlige, hvilket de vurderer har gjort dem bedre klædt på til at opsøge dem som kunder, samt sat skub i et samarbejde med offentlige aktører, hvilket de kan afsøge i fremtiden. På den baggrund vurderer vi, at virksomhedernes deltagelse har givet dem en indgang til det offentlige og et bedre kendskab til det offentlige som en potentiel fremtidig kunde. Sidst tiltænker projektholder at inddrage læringen og erfaringer fra projektet til klyngens andre projekter med lignende OPI initiativer. På baggrund af dette vurderer vi det sandsynligt, at nærværende projekts erfaringer videreføres.

Monitorering og
opfølgning

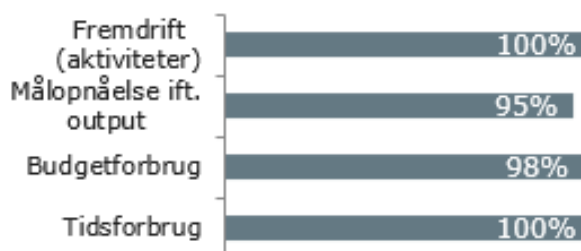

Opfølgning med virksomhederne er sket gennem opfølgende samtaler og exitmøder faciliteret af projektholder samt løbende

statusmøder med SDU. Projektholder har løbende fulgt op på samarbejderne gennem samtaler eller statusmøder både med virksomhederne og med de offentlige parter. Gennem disse opfølgingsmetoder vurderer vi, at projektholder har fået indblik i fremdriften i de enkelte samarbejder, og herigennem aktivt har forholdt sig til feedback og justeringspotentialer undervejs. Derudover har projektholder afholdt et afsluttende exitmøde med virksomhederne, hvor projektholder har spurgt ind til virksomhedernes erfaringer og udbytte gennem indsatsen, men også givet dem hjælp til hvad næste skridt har været. Desuden har SDU undervejs i deres vejledningsforløb fulgt op på virksomhederne gennem løbende opsamlinger til sikring af virksomhedernes læring, relationsopbygning, kvalitet og relevans af forløbene - en information der også er blevet videregivet til projektholder. SDU har samtidig fået feedback fra projektholders løbende samtaler med virksomhederne, hvorfra vi vurderer at de har kunne justeret vejledningsforløbene til, og få indblik i hvad der fungerede godt og hvorfor.

5 Fremdrift og målopnåelse

Afsnittet indeholder en kort fremstilling af status for projektets fremdrift i forhold til henholdsvis aktiviteter/milepæle og outputmål på evalueringstidspunktet. Nedenstående figur præsenterer den overordnede status på projektets fremdrift via fire overordnede indikatorer: fremdrift ift. aktiviteter, tid og budgetforbrug (afsnit 5.1) samt målopnåelse ift. outputmål (afsnit 5.2).

5.1 Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle

Afsnittet beskriver kort projektets overordnede fremdrift i forhold til de aktiviteter og/eller milepæle, som er opsat for projektet.

Status på evalueringstidspunktet er, at 100 % af de opstillede aktivitetsmål er nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status på opnåelsen af aktivitetsmålene fremgår af tabellen nedenfor.

Figur 3 Status ift. de opstillede aktivitetsmål på evalueringstidspunktet

Aktivitetsmål	Mål i projektperioden	Status	Målopnåelse i procent
A1: Information, vejledning og rekruttering af virksomhedsansøgere (inkl. matchmaking)	25	38	+100%
A2: Behandling af ansøgninger om OPI-midler (inkl. udstedelse af tilsagn / afslag)	24	24	100%
A3: Gennemførelse af konkrete OPI-samarbejdsprojekter	12	14	+100%
A4: Workshops med videnudveksling og vidensoparbejdelse omkring forretningsudvikling og kommercialisering	9	9	100%
A5: Test af produkter / servicekoncepter i samarbejde med kunder, brugere og medarbejdere	12	12	100%
A6: Tilpasning / videreudvikling af produkter / servicekoncepter på baggrund af test	12	12	100%
A7: Exitmøder med de enkelte virksomheder	9	10	100%
A8: Systematisk erfaringsopsamling	7	12	+100%

Note: Projektets målopnåelse er indrapporteret til evaluator af bevillingsmodtager 22.11.2022. Bevillingsmodtager er ansvarlig for, at måltallene er indrapporteret korrekt

På evalueringstidspunktet er det lykkedes at overpræstere på størstedelen af aktivitetsmålene, hvilket vi vurderer indikerer, at indsatsen har været relevant og attraktivt for virksomhederne at deltage i.

Budget- og tidsforbrug

Nedenfor præsenteres projektets budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet.

Figur 4 Budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet

	Total budget	Forbrug d.d.	Procentvist forbrug
Budgetforbrug (mio. DKK)	18,6	18,1	98 %
Tidsforbrug (måneder)	39	39	100 %

Note: Projektets målopnåelse er indrapporteret til evaluatør af bevillingsmodtager 22.11.2022. Bevillingsmodtager er ansvarlig for, at måltallene er indrapporteret korrekt

Som det fremgår af ovenstående tabel, har der på evalueringstidspunktet i indsatsen været et forventeligt forbrug, som vi vurderer afspejler at aktiviteterne har været som budgetteret.

5.2 Målopnåelse i forhold til output

Afsnittet beskriver kort status i forhold til de outputmål, som er opsat for projektet.

På evalueringstidspunktet er 95 % af de opstillede outputmål nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status for de enkelte målsætninger er gengivet i tabellen nedenfor.

Figur 5 Status ift. de opstillede outputmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning	Status på evalueringstidspunktet	Procentvis målopnåelse
B1: Antal virksomheder som modtager støtte	12	14	+100%
B2: Antal virksomheder der samarbejder med forskningsinstitutioner	12	13	+100%
B3: Private investeringer som matcher offentlig støtte til innovations- og F&Uprojekter (kr.)	3,36 mio.	2,77 mio.	82%
B4: Antal virksomheder der har modtaget støtte med henblik på at introducere produkter, der er nye på markedet	12	14	+100%
B5: Antal virksomheder der har modtaget støtte med henblik på at introducere produkter, der er nye for virksomheden	12	14	+100%

	Målsætning	Status på evaluerings- tidspunktet	Procentvis målopnåelse
B6: Antal virksomheder der har udviklet koncepter til nye produkter eller løsninger	12	13	+100%
B7: Anslået private virksomheders investeringer i forskning og innovation (kr.)	3,36 mio.	2,77 mio.	82%

Note: Projektets målopnåelse er indrapporteret til evaluator af bevillingsmodtager 22.11.2022. Bevillingsmodtager er ansvarlig for, at måltallene er indrapporteret korrekt

På evalueringstidspunktet er størstedelen af de opstillede outputmål realiseret og endda overpræsteret på. Dog er de private investeringer (B3 og B7) ikke realiseret fuldt. Ifølge projektholder skyldes dette Covid-19 og dertilhørende projektførlængelser, hvorfor en stor del af partnerskaberne først blev afsluttet i løbet af 2022, og disse derfor ikke fremgår af opgørelsen fra ovenstående tabel. Dog angiver projektholder en forventning om, at tallene vil blive indhentet til den sidste statusrapport ved projektets afslutning.

6 Effektivurdering

I dette afsnit præsenterer vi evaluators samlede vurdering af mulighederne for, at indsatsen vil skabe de ønskede effekter eller for at nå specifikke effektmål. Det primære grundlag for evaluators vurdering er spørgeskemadata, men i den samlede vurdering indgår også evaluators vurdering af bevillingsmodtagers arbejde med – i forbindelse med implementering af indsatsen – at sikre den størst mulige realisering af indsatsens effektpotentiale.

Om spørgeskemaet

I forbindelse med evalueringen har vi udsendt et elektronisk spørgeskema til deltagerne i indsatsen (via e-mail-liste fra projektholder). Besvarelsene af spørgeskemaet giver et indblik i såvel de forventede som allerede opnåede effekter blandt deltagerne, og er udformet, så det på bedst mulig vis adresserer de indmeldte målsætninger om output og effekter fra ansøgningsfasen.

Undersøgelsen er sendt ud til 17 deltagere, hvoraf 9 respondenter har besvaret spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 53%. Således udgør data fra spørgeskemaundersøgelsen ikke en præcis beskrivelse af indsatsens effektskabelse, men giver en indikation af den forventede effektskabelse.

6.1 Forudsætninger for effektskabelse

Indsatsens potenti- ale for effekter

Det er ikke muligt på evalueringstidspunktet præcist at opgøre de effekter, som indsatsen vil skabe efter bevillingsperioden. For alligevel at give et billede af indsatsens *potentiale* for effektskabelse, som er mere retvisende og præcist end output-indikatorerne alene kan vise, præsenterer vi i dette afsnit, hvordan indsatsen konkret har bidraget for at styrke deltagernes *forudsætninger* for at omsætte deres udbytte af indsatsen til de ønskede effekter.

Nedenstående tabel viser, i hvilket omfang deltagerne har fået styrket deres forudsætninger for at skabe flere produkter inden for sundheds- og velfærdsinnovation, øget omsætning, beskæftigelse og eksport.

Figur 6 *Indsatsens bidrag til at skabe styrkede forudsætninger for de ønskede effekter*

Hvordan og i hvilket omfang har indsatsen skabt et udbytte for deltagerne, der styrker deres forudsætninger for at skabe effekter? <i>Andel af virksomhederne, der angiver at...</i>	Andel virksomheder
markedsintroducerer nye produkter/koncepter som følge af projektdeltagelse	72%
have dokumenteret udenlandsk efterspørgsel efter produkt/koncept, der er under udvikling/er udviklet	29%
have større fokus på målrettet innovation end før projektdeltagelse	57%

Kolonnen til højre afspejler andelen af respondenter, der har afgivet et af de to mest positive svar på en 5-punktsskala. (n=9)

Besvarelsene på spørgeskemaerne indikerer overordnet, at en stor del af virksomhederne gennem indsatsen i høj eller meget høj grad forventer at markedsintroducere nye produkter og eller koncepter som følge af deres deltagelse.

Samtidig har kun 3 ud af de 9 virksomheder dokumenteret udenlandsk efterspørgsel efter et produkt eller koncept der er under udvikling eller allerede er udviklet. Også i interviewene gav kun en enkelt af deltagervirksomhederne udtryk for at have udenlandsk efterspørgsel på deres produkt, men samtidig at det ikke var muligt at vise produktet frem i praksis, fordi deres offentlige samarbejdspartner havde for travlt til at et møde kunne arrangeres.

4 ud af de 9 virksomheder angiver at have et større målrettet fokus på innovation end før projektdeltagelsen. Ligeledes angiver de interviewede virksomheder, at have et øget fokus på innovation efter deres deltagelse, men samtidig at det kræver en del ressourcer at starte nye processer og udvikle nye produkter, hvorfor det på sigt kan være mere fordelagtigt for dem at videreudvikle på eksisterende produkter.

6.2 Indsatsens effektmål

Tabellen nedenfor viser fremdriften mod effektmålene for indsatsen.

Figur 7 Status ift. de opstillede effektmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning i projektperioden	Målsætning efter projektperioden	Status	Procentvis målopnåelse
C1: Antal nye innovative virksomheder	6	4	3	50%
C2: Anslået skabt årlig omsætning (kr.)	1,5 mio	22 mio	0	-
C3: Anslået øget årlig eksport (kr.)	0	3,0 mio	0	-
C4: Anslået antal årlig skabte jobs	0	24	1	100%

Note: Projektets målopnåelse er indrapporteret til evaluator af bevillingsmodtager 22.11.2022. Bevillingsmodtager er ansvarlig for, at måltallene er indrapporteret korrekt

På evalueringstidspunktet har projektet medvirket til, at der er kommet tre nye innovative virksomheder. At antallet af nye innovative virksomheder endnu ikke er som målsat, vurderer vi kan skyldes, at flere af de mindre etablerede virksomheder kan have brug for flere test og længere tid, før deres produkt kan blive markedsintroduceret. På baggrund af surveybesvarelserne og interviewene med disse virksomheder, finder vi det dog sandsynligt at flere vil markedsintroducere deres produkt på længere sigt.

På evalueringstidspunktet to af effektmålene vedr. vækst endnu ikke opgjort. Dog er der registreret ét skabt job. På baggrund af udsagn fra virksomhederne, vurderer vi det sandsynligt, at indsatsen vil medføre øget omsætning, men vurderer samtidig at den øgede omsætning, blandt de mindre etablerede virksomheder, vil afhænge af om de får deres produkt markedsintroduceret. På baggrund af interviewene med virksomheder vurderer vi muligheden for øget eksport som varierende. De mere etablerede virksomheder er positive overfor muligheden for eksport, hvor de mindre etablerede i højere grad ser det ske længere ude i fremtiden. Overordnet er der enighed blandt virksomhederne om, at

eksport af deres produkt eller løsning er en fremtidig mulighed, men at det kan være en svær og mere langsommelig proces, da det kan kræve andre godkendelsesprocedurer, end hvad der eksisterer i Danmark. Derfor finder vi målet om øget eksport sandsynligt, men at det for flere af virksomhederne kan kræve yderligere tid eller støtte før målet kan nås.

7 anbefalinger og læring

Her præsenterer vi de vigtigste læringspunkter, som evaluator vil pege på med baggrund i evalueringen. Punkterne er ikke i prioriteret rækkefølge.

Læringspunkt 1

Større inddragelse af sundhedsfaglige aktører eller kommunale repræsentanter kan give en faglig vinkel på markedet og sikre, at partnerskaberne bundes i et reelt behov hos offentlige aktører. Som tidligere nævnt oplyser projektholder, at de med fordel kunne have inddraget flere sundhedsfaglige eller kommunale repræsentanter til bl.a. vurdering af virksomhedernes ansøgning. Gennem inddragelse af disse aktører vurderer vi, at ansøgningsprocesser forud for et samarbejde mellem en offentlig og privat aktør kan få tillagt et ekstra element. Dette skyldes, at de offentlige aktører gennem deres kendskab til systemerne indefra i højere grad kan give en faglig indsigt i og belæg for, om den offentlige part, som virksomhederne ønsker at arbejde sammen med, er den rette for den løsning eller det produkt, virksomhederne ønsker at teste i samarbejdet. Derfor vurderer vi det som fordelagtigt at inddrage offentligt fagpersonale i eksempelvis et advisory board i fremtidige OPI-indsatser.

Et yderligere aspekt er, at selvom de interviewede virksomhederne så, at der i SDU's workshops med fordel kunne være et endnu større fokus på viden om offentlige kunder og indsigt i hvordan disse opsøges, hvem der er relevante at opsøge og hvordan et samarbejde kan faciliteres. For at imødekomme dette behov ser vi det endvidere som fordelagtigt at inddrage sundhedsfaglige eller offentlige aktører i sådanne forløb i fremtidige indsatser. Gennem inddragelse af disse aktører og deres praksiserfaring samt markedskendskab vurderer vi, at kundernes behov bringes tættere på virksomhederne, hvorfra de kan opsøge viden om hvor de skal afsøge markedet ift. potentielle kunder samt opnå praksiskendskab om sektoren mere generelt.

Læringspunkt 2

Offentlige aktører er først og fremmest driftsorganisationer, hvilket er en faktor der bør tages højde for i et tidsmæssigt perspektiv i samarbejdsprojekter på tværs af offentlige og private aktører. Som tidligere bemærket blev indsatsens aktiviteter naturligt påvirket af Covid-19, hvor de offentlige aktører var under hårdt pres, hvilket resulterede i at flere af indsatsens processer gik i stå. Flere af de interviewede virksomheder udtrykker endvidere, at samarbejdet med de offentlige aktører generelt var præget af forsinkelser og processer der gik i stå undervejs, hvilket de tilskriver, at de offentlige aktører eller instanser har færre ressourcer til at prioritere projektet frem for deres egne arbejdsopgaver. Dette mener vi kan afspejles i, at offentlige aktører eller instanser først og fremmest er driftorienteret. At være agile til en indsats som denne kan være udfordrende for disse aktører, i en travl hverdag hvor deres drift først og fremmest er i højsædet. Her kan de offentlige aktører have svært ved at frigøre ressourcer til understøttelse af de opgaver, de skal levere i et samarbejde som i denne indsats. Dog anser vi denne faktor som svær at ændre, men som en faktor, der bør medtænkes i planlægning, særlig ift. de tidsmæssige perspektiver, når der i fremtidige indsatser fokuseres på et samarbejde på tværs af offentlige og private aktører, for at sikre at de private aktører ikke ser stilstand i deres processer. Derudover finder vi det vigtigt, at der i fremtidige OPI-lignende projekter forventningsafstemmes med de offentlige parter forud for

samarbejdet, samt at ledelsesopbakningen for samarbejdet er tilstede så det sikres at ressourcerne hos de offentlige parter prioriteres projektet igennem.

Læringspunkt 3

Udbyttet af et OPI samarbejde er størst blandt mere etablerede virksomheder og virksomheder der før har deltaget i et lignende samarbejde. Ifølge projektholder er erfaringen fra nærværende projekt, at effekten af et OPI samarbejde er størst blandt virksomheder, der enten før har deltaget i et OPI samarbejde, eller som generelt er mere etablerede. Ligeledes vurderer de interviewede virksomheder deres kommercielle udbytte som varierende afhængigt af virksomhedens størrelse eller modenhed, samt om de før har indgået i et OPI samarbejde. Virksomheder der er relativt længere med en prototype skal i lavere grad have sparring og input til videreudvikling af deres produkt sammenholdt til en mindre etableret virksomhed, hvorfor det naturligt også vil være nemmere for disse virksomheder at markedsintroducere deres produkter efter deltagelse i en indsats som denne, og herigennem få et større kommercielt udbytte. Det samme gælder for virksomheder der før har samarbejdet med en offentlig part. Virksomheder der før har haft et samarbejde med offentlige aktører, kender i højere grad til arbejdsprocesser, markedet og til mængden af ressourcer i det offentlige, hvorfor de i højere grad vil være forberedt på udfordringer. I relation til dette udtrykker virksomhederne samtidig, at de gennem OPI-puljen kun har modtaget en mindre medfinansiering, som kan være en faktor der afholder især mindre etablerede virksomheder i at deltage, da de i højere grad er afhængige af deres generelle drift og salg, og derfor ikke har ressourcer til at udvikle sideløbende.

Derfor vurderer vi, at man i fremtidige indsatser rettet mod et samarbejde på tværs af offentlige og private aktører, bør gøre sig overvejelser om udbyttet blandt mindre etablerede virksomheder. Vi vurderer, at dette kan gøres gennem enten at målrette indsatsen udelukkende til virksomheder der er mere etableret og som tidligere har deltaget i et OPI samarbejde. Eller få tilrettelagt forløbet mere omkring deltagerne, så det i højere grad tilgodeser de mindre etablerede virksomheder, for hvem det er nyere at indgå i innovationssamarbejder, arbejde innovativt og som har mindre erfaring med samarbejde med offentlige aktører. Derfor er det vigtigt, hvis der i fremtidige indsatser også satses på virksomheder, for hvem det er nyt at indgå i OPI-samarbejder, at der skabes nogle rammer og betingelser for dette forud for samarbejdet. Herigennem vil både kvaliteten af samarbejdet og deltagerens udbytte i højere grad blive sikret.

8 Bilag A Sådan scorer vi

Overordnet

Alle scorer er udtryk for evaluators helhedsvurdering. Vurderingen er baseret på alle indsamlede data, herunder interviews med projekthold, sagsbehandler, partnere og deltagere samt evt. spørgeskemadata og statusrapporter m.v. I tilfælde med større usikkerhed i datagrundlaget foretager vi typisk et konservativt skøn.

1. Implementering (afsnit 4)

Projektets implementering vurderes på seks vurderingsparametre med en score fra 1-5, hvilket er præsenteret grafisk i rapportens kapitel 4. Den samlede implementeringsscore er baseret på gennemsnittet af de individuelle scorer for de seks parametre.

	Tildeling af scorer for hvert af de seks vurderingsparametre	Samlet implementeringsscore	Trafiklys
Score	Betydning	Gennemsnit	Trafiklys
5	Implementeringen er nyskabende og en inspiration for andre.	3,5 - 5,0	● [GRØN]
4	Implementeringen er meget tilfredsstillende. Få forbedringspotentialer.		
3	Implementeringen er tilfredsstillende. Visse forbedringspotentialer.	2,6 - 3,4	● [GUL]
2	Implementeringen er utilfredsstillende. Store forbedringspotentialer.	1,0 - 2,5	● [RØD]
1	Implementeringen er meget kritisabel.		

2. Målopnåelse (afsnit 5)

Vurderingen af projektets målopnåelse er primært baseret på fremdrift ift. outputmål og sekundært fremdrift ift. aktivitetsmål. Scoren tildeles på baggrund af en helhedsvurdering af projektets målopnåelse, men med udgangspunkt i projektets kvantitative målopnåelse på evalueringstidspunktet. Nedenstående tabel over sammenhæng mellem målopnåelse og trafiklysscore er vejledende.

Trafiklys	Betydning	Slutevaluering	Midtvejs-evaluering
● [GRØN]	Målopnåelsen er som ønsket eller bedre.	95 % +	45 % +
● [GRØN]	Målopnåelsen er lidt under det ønskede niveau.	81 – 90 %	35 - 44 %
● [GUL]	Målopnåelsen er noget under det ønskede niveau.	65 – 80 %	25 - 34 %
● [RØD]	Målopnåelsen er meget under det ønskede niveau.	20 – 64 %	15 - 24 %
● [RØD]	Målopnåelsen er ikkeeksisterende eller tæt på.	0 – 19 %	0 – 14 %

3. Effektvurdering (afsnit 3)

På baggrund af dataindsamlingen (interviews og spørgeskema) fastlægger evaluator en samlet vurdering af muligheden for at realisere det forventede effektpotentiale.

Trafiklys	Betydning
● [GRØN]	Det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at projektet vil kunne realisere de forventede effekter.
● [GUL]	Det er ikke i tilstrækkelig grad sandsynliggjort, at projektet når sine effektmål. Evaluator vurderer dog, at projektet vil realisere mindst halvdelen af de forventede effekter.
● [RØD]	Projektet vurderes ikke at realisere en tilfredsstillende andel af de forventede effekter.